

ERIKỌK-UDỌNỌ EMI OTODE ODUDU ABASI KE IYIP USIO-ISOP

Matthew 10:1, 5-8; Mark 16:15-18; James 5:13-18

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 450

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Enye akada unan abañã mme idiok ido nnyin, anuaha abañã mme ukwañ-ńkpọ nnyin: ufen odororo enye ke idem man nnyin ikut emem; ndien inia esie okok nnyin” (Isaiah 53:5).

I Utom Emi Edọnde Mme Mbet

- 1 Jesus ama ọdọñ mme mbet Esie ndika ye odudu ñkekọk kpukpru oruk udọño, Matthew 10:1; Mark 6:7, 12, 13
- 2 Ekebem iso edọñ mme mbet etiene nsobo erọñ ufok Israel; ekem ko, edọñ mmọ etiene ofuri ererimbot, Matthew 10:5-8; Mark 16:15-18; Utom Mme Apostle 1:8
- 3 Owo isioho idut ndomo kiet ifep ke mme eñwọño Abasi edi mbuotidem ke Abasi ada edidiọñ edi, Utom Mme Apostle 10:34, 35; 14:8-10; Ẹwẹd Mbon Rome 10:12

II Ndinim Mme Item

- 1 Enọ mbio ukut item ete ebọñ akam, James 5:13; Psalm 50:14, 15
- 2 Enọ mme ọdọño udọño item ete ekot mbiowo ufok-Abasi, James 5:14
- 3 “Akam mbuotidem eyenyaña enye emi ọdọñode, Ọbọñ eyenyuñ anam enye adaha ada,” James 5:15, 16; Psalm 34:19; 103:2-5; Isaiah 54:11-14
- 4 Enọ uwut-ńkpọ ke abañã odudu emi odude ke akam edinen owo, James 5:17, 18; Isaiah 38:1-5.

SE EKPEPDE EBAÑA

Ikọ Abasi anam otim añwaña ete ke Abasi omonim erikok emi otode odudu Esie ọnọ nditọ Abasi ke Usio-isop Jesus Christ. Erikok emi otode odudu Abasi edi akpanikọ emi ikpepde ke Ikọ Abasi man mbuotidem nnyin ototim ọsọño ada ke mme ukpep-ńkpọ Abasi. Akpana nnyin ifiok usuñ nte iduñorede Ikọ Abasi man ifiok ebiet emi Abasi ekpepde nnyin ndibuot idem ye enye, ndien nnyin inyene ndisọño nda ke mme eñwọño Esie. Ikọ-ntiense mme owo edi ata ọyọhọ ntiense abañã se Abasi ekemede ndinam, ye se Enye akam esinamde ke ndikok mme unana nnyin ke ikpohidem ke emana nnyin emi.

Nte Udọño Ọkọtọñode

Udọño ọkọtọñode ke mmọñ? Udọño akasaña didie oduk ke ererimbot? Mfuhọ, ufen ye mkpa ema eduk ke ererimbot oto ke ntak emi owo ọkọduode esine ke idiok. Tutu osim idahaemi owo ọkọduode ke akpa idomo, kpukpru ńkpọ ema efon ke uwem Adam ye Eve. Iñwañ emi mmọ ekeduñde ekedi se Abasi ọkọtode. Enye ekedi Paradise, edi ntut-utọñ ke item Abasi ama abiat eti idaha akpa ete ye eka nnyin. Abasi ama ọnọ Adam item ete edieke enye edidiade “eto ifiok eti ye idiok” enye eyekpa. Ke ini Adam okotutde utọñ, enye ama akpa ke spirit ke ndo-ndo oro, ndien enye ama akpa ke ikpohidem ke ukperedem ini. Ema ebin Adam ye Eve esioño ke Iñwañ Eden, ndien mfuhọ, ufen ye mkpa, esaña ye kpukpru oruk udọño, ekabare edi udeme enọ uduot-owo ọtọñode ke usen oro aka iso.

Ntak Emi Udọño Odude?

Ntut-utọñ ke uyo Abasi akada mfuhọ ye ufen ọnọ akpa ete ye eka nnyin. Emi ke osuk etibe ke ererimbot mfin emi. Ke ini mme owo etutde utọñ ye Abasi, mmọ ekeme ndikut ukut me udọño. Ke ediwak ini mme owo etiene usuñ idem mmọ ke edinam idiok ke ini ukut osimde mmọ, edi ke ekese ini, ukut me udọño eyenam idiok owo owọñore esit esie ese Jehovah. “Ke mmeñka-ńkwe ukut ami ndedue: edi ke emi ke nnim ikọ fo” (Psalm 119:67). Edieke ukut anamde idiok owo oyom Jehovah ye erinyaña ukpọñ, edi mbom Abasi anam ukut oro edi.

Ekese ini ñko Abasi ayayak udọño man odomo nditọ Esie “Ọfon ye ami koro ñkokutde ukut; man ńkppep mbet fo” (Psalm 119:71). Ndisuk ini anditiene-Christ asaña ke mfafaha usuñ onyuñ etre ndisin ofuri ifik ke utom esie nnọ Abasi nte akpanade edi. Ata anditiene-Christ okop inem ke utom emi enye anamde ọnọ Abasi, ndien nte owo kiet-kiet ikpekemeke ndinam utom ke ofuri esit nnọ Abasi emi anamde ekese ńkpọ ọnọ nnyin?

Ke ndidemere mme esit owo, ndusuk ini Abasi ayak ukut edi. Nso idi iborọ emi eyomde? Ukut ekpenyene ndida owo nsim spirit edibon akam; akpana nte ukut ada owo asañ ekpere Abasi; ukut anam owo oduñore idaha esie ke Abasi. Edi eti nkpo ndidunore esit ke ini mme nkpo emi edide, nditim nkut ete ke otim ofon ye ukpon. Edieke kpukpru mifonke, owo enyene ndidion ndien se ibiarade ke nkan spirit, man oto do ekeme ndibon akam mbuotidem ndien Abasi ekeme nditon ntak nno nsoidem. Edieke eduñorede idaha ndien ekut kpukpru ofon, owo ekeme ndien ndimen enyin nse Abasi ye oyohọ idorenyin; nko, ye obufa ediyak idem ye esit ye uwem nno Abasi, enye ekeme ndifioke ete ke Abasi eyekop onyũ qborọ akam.

Erikan Ke Udono

“Owo eke anamde idiok-nkpo edi eke Satan, koro Satan ananam idiok-nkpo toto ke eritono. Ema esio Eyan Abasi enim ke ntak emi, man Enye akpabat utom Satan” (1 John 3:8). Emi edi utibe enwono. Kpukpru se owo okoduokde oto ke ntak ntut-uton ye Abasi, ekeme nditon ntak nnyene oto ke mbuotidem ke Usio-isop Obon nnyin Jesus Christ. Enye ekedi ndibat mme utom Satan. Ukut, ufen ye udono edi se itode utom Satan, edi Jesus Christ ekedi man ono erikan ke mme nkpo emi.

Ke Isaiah 53, ibuat-nwed emi etinde nti-nnim ikọ abañ akpa eridi Jesus ke ison, nnyin ikot ite: “Edi enye akada unan abañ mme idiok ido nnyin, anuaha abañ mme ukwan-nkpo nnyin: ufen odoro enye ke idem man nnyin ikut emem; ndien inia esie okok nnyin” (Isaiah 53:5). Obufa Ediomu osono ete Ikọ Abasi emi oworo erikok ke ikpohidem. “Edi ke ini osimde mbubreyo, eda ediwak owo eke enyenede demon esok Enye: Enye onyũ ada ikọ inua Esie ebin mme demon oduok, onyũ anam kpukpru mbon udono ekop nsoidem: man osu nte prophet Isaiah okodohode, ete, Enye ke Idem Esie obọ mmemidem nnyin ada, onyũ obiom mme udono nnyin” (Matthew 8:16. 17). Ke Akani Ediomu, Abasi ama onwono ono ndito Israel “ami Jehovah nnam udono okure fi” (Exodus 15:26). Ke Obufa Ediomu nnyin inyene enwono erikok udono ikpohidem ibe ke Usio-isop emi Jesus Christ ekedepde oto ke ufen ye mkpa Esie. Mme unan ema edu ke edem edima Eyan Abasi. Mme enyene-ndik ye ibak umia oro ema enam iyip ewet oworo ke mme unan oro: “Ndien inia Esie okok nnyin.”

Kpa Christ Oro

Ke ini Jesus okoduinde ke ererimbot, “ediwak owo etiene enye; Enye onyũ anam udono mmọ kpukpru okure” (Matthew 12:15). Udono nnan, mbuon, akpa-ubeñ, akpa-mfia, mmọ kpukpru ema efeñe ke uyo Esie. Iduhe udono mme mkpa emi ekemede ndison nda ke ini Jesus etinde ikọ man okok, mme enyande ubok Esie otuk odono udono. Kpa ye emi Jesus etiede ke ubok nnasia Abasi ke Heaven, inamke odudu edikok Esie osuhore, mme ndinam Esie ye uduot owo osuhore. “Jesus Christ etie ukem-ukem, mkpon, ye mfin ye ke nsinsi” (Mme Hebrew 13:8). Nnyin itono ntak ikot ite, “Koro nnyin minyeneke Akwa Oku eke mikemeke nditiene nnyin nkut mmem-idem nnyin; edi Akwa Oku emi okokutde idomo ke kpukpru nde kpa nte nnyin, edi minyeneke idiok-nkpo” (Mme Hebrew 4:15).

Edi ata utibe ifet ndibuot idem ye Abasi ke erikok mme udono. Ndujuk owo ekere ete ke owo enyene ndimek emi ke idemesie edieke owo oyomde ndibuot idem ye Abasi ke erikok-udono, oro edi se ifonde, midighe edieke owo mibuotke idem ye Abasi ke erikok-udono, oro onyũ ofon nko. Edi nso ke ikere ibañ mme ikọ emi ewetde ke Ikọ Abasi? “Ekem ke oyohọ isua ubon esie edip ye efureañ, udono anam Asa ke ukot esie, tutu udono esie oson eti: edi ke udono esie, enye ibineke Jehovah, edi ebine mbia-ibok” (2 Chronicles 16:12). Enye ikobohọ erikok, edi ama akpa. “Ntem ke Jehovah odohọ ete, osuk ododiok ono owo eke edibuotde idem ye owo, onyũ onimde obukidem ke ubok esie, esit esie onyũ owonorede okpon Jehovah” (Jeremiah 17:5). “Nam udono okure mi, O Jehovah, ndien udono eyekure mi; nyaña mi, ndien nyedu ke ifure: koro afo edide itoro mi” (Jeremiah 17:14). Mme Ikọ Abasi emi ewut ete ke Abasi oyom ndito Esie ebuot idem ye Enye ke erikok mme udono ye mmem-idem mmọ. Erikok-udono emi otode odudu Abasi idighe ke amade, edi edi ewuhọ; ye ubionutom ye unen.

Mme Iborọ Emi Ebighide

Etie nte ke ndusuk ini Abasi isopke ino iboro ke akam emi ikot Esie ebonde ke abañ erikok-udono. Nwan Syrophenicia (Mark 7:25-30) ye nnan Bartimeaus (Mark 10:46-52) edi mme uwut-nkpo mmọ emi ekeyirede ke edibeñe mbemiso eboro ebeñe mmọ. Mary ye Martha ekedon ekekot Jesus ke ini eyeneka mmọ okodohode, edi Jesus ikedighe tutu Lazarus ama akakpa ke usen inañ. Edibighi ke nkan Abasi iwutke ete ke

idiboroke nte ededi. Mme usuñ Abasi edi mme usuñ emi efonde ekan, edi Enye esino iboro ke ekem ini. Abasi ekeme ndiyak udono edi man odomo mbuotidem Ikot Esie, “man mbuotidem mbufo emi ema edomo ewut, emi osone urua akan mbiara gold eke edade ikan edomo, okpororo edi nkpoto itoro ye ubon ye ukpono ono mbufo ke adanemi Jesus Christ ediyararede idem” (1 Peter 1:7). Ifonke mbuotidem emem me okpu, koro enwono edi: “Ndien akam mbuotidem eyenyaña enye emi onone, Obon eyenyun anam enye adaha ada” (James 5:15).

Mme Usun Ye Mme Edu

Ke ini utom Esie ke ison, Jesus ama ono mme mbet Esie utom ye odudu ndika, enyun “enam mbon udono ekop nsodidem, enam mme akpa-mkpa eset, enam mme onono akpa-mfia esana, enyun ebin mme demon eduok; mbufo ekebo ke ikpikpu, eno nko ke ikpikpu” (Matthew 10:8; tonoto ntak se nko ke Luke 10:17-20). Mbemiso enye onono ke enyon, Christ ama onono ntak ono mme mbet Esie utom emi: “Eka ke ofuri ererimbot ekekporo Gospel eno kpukpru owo . . . mme idion emi eyetiene mmoto emi enimde ke akpaniko: ke enyin Mi ke mmoto eyebin mme demon; eyesem mbufo usem; eyemen urukikoto ke ubok; onyun edieke mmoto enwone nkpoto ekededi eke abiatde uwem, ididokke ye mmoto, mmoto eyedori mbon-udono ubok, ndien mmoto oro eyekop nsodidem” (Mark 16:15-18). Mme Isun-utom ye mme mbet emi ekebemde iso ema enam utom emi onono-onono, eka iso enyun ekporo eti-mbuk ke kpukpru ebiet, “Obon onyun anam utom ye mmoto, onyun ada mme idion eke esanade ye erikporo onono ikoto mmoto” (Mark 16:20).

Edieke nnyin mikpenyeneke uwut-nkpoto ke abana unyime Abasi ke erikoto-udono ke emana nnyin, idem akpakpa nnyin; nte ededi, ediwak owo eboto utibe erikoto tutu osim emi. Nnyin imokop ikon-ntiense mmoto oro eboto erikoto emi otode odudu Abasi ke udono inia-esit-idem (cancer), ubiak esit, kpai-kpai-ikon, udono emi abiatde iyip owo ye ediwak udono eken. Nka ukporo-ikon nnyin ema eda etop ke Mexico edi emi akabanade nwan emi onono ndien emi enye onono ntak okut usuñ oto ke akam ye mbuotidem ke Abasi. Abasi ke osuk etiti onono mmoto emi edinimde Ikoto Esie ke akpaniko, “ami Jehovah nnam udono okure fi.”

Ntre, mfin emi nnyin imenyene unen ndiburo idem ke Usio-isop Jesus Christ ke ndikoto mme udono ikpohidem. Iyip Jesus emi onononone ke onononone ndinyaña nsio ke idioke-nkpoto ye ndikoto oruk udono ekededi. Ikoto Abasi ye mme item Esie edi se inwanade: “Nte owo okut ukut ke otu mbufo? Yak enye obon akam. Nte owo odu ke inemesit? Yak enye okwoto ikwoto itoro. Nte owo onono ke otu mbufo? Yak enye okot mbiowo ufok-Abasi; mmoto enyun enuhoto efuk enye eboto akam, eda aran eyet enye ke enyin Obon: ndien akam mbuotidem eyenyaña enye emi onono, Obon eyenyun anam enye adaha ada; ndien edieke enye akanamde idioke-nkpoto, eyefen enye” (James 5:13-15).

MME MBUME

- 1 Ubiak ye udono ekesana didie eduk ke ererimbot?
- 2 Ke nso utoto usuñ ke ebiat utom andidok?
- 3 Nso ikedi enwono erikoto emi Abasi onononone ono ndito Israel?
- 4 Didie ke eno ndito Abasi erikoto emi otode odudu Abasi ke Obufo Ediomi?
- 5 Nso idi ntak emi Abasi ke ndusuk ini ayakde udono oduk ke uwem anam-idioke?
- 6 Nso idi ntak emi eyakde ndito Abasi ke ndusuk ini edono?
- 7 Nso idi mme item Ikoto Abasi ke abana mme anditiene-Christ emi edude ke ukut?
- 8 Nso idi item emi enoto mme anditiene-Christ emi edono?
- 9 Nso idi enwono Abasi ke abana anditiene-Christ emi okutde ukut onyun onono, emi anamde ofuri Ikoto Esie?